

AFGIFTE KANTOOR
3390 Tielt-Winge

ERK. NR. P005656

Verantwoordelijke uitgever:

Vital CRAENINCKX
Leuvensesteenweg 168
3390 Sint-Joris-Winge

VZW
Nationale Confederatie
van
Politieke Gevangenen
en Rechthebbenden
van België

België – Belgique
PB
3390 Tielt-Winge

**DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
VAN HET
GEWEST MEENSEL-KIEZEGEM en TIENEN**

**N.C.P.G.R.
MEENSEL-KIEZEGEM en TIENEN**

Voorzitter : Vital CRAENINCKX, Leuvensesteenweg 168
3390 Sint-Joris-Winge – Tel. 016 63 46 23
gsm 0496 50 46 77
vital.craeninckx@skynet.be

Verantwoordelijke uitgever :

Vital Craeninckx, Leuvensesteenweg 168
3390 Sint-Joris-Winge

Secretariaat en Penningmeester :

Jos LEMMENS, Neckerspoelstraat 6
3391 Meensel-Kiezegem - Tel. 016 63 36 11
jozef_lemmens@skynet.be

Lokaal : 'T LOFT, Spiegelstraat 11
3300 Tienen – Tel. 016 76 56 45

Financiële rekening :

H.E.C.A. 1944
Neckerspoelstraat 6 3391 Meensel-Kiezegem

Rekening nr. BE84 7340 3632 1859
BIC. KREDBEBB

Redactie : Vital Craeninckx , Leuvensesteenweg 168 3390 Sint-Joris-Winge

Website: www.heca1944.be (herdenkingscomité augustus '44)

Goede vrienden leden en sympathisanten,

6 juni 2014. Op de stranden van Normandië werd zeventig jaar later D-Day herdacht in aanwezigheid van verschillende staatshoofden, regeringsleiders en veteranen. Vanuit Normandië zou na de indrukwekkende 'Operation Overlord' de pantserbrigade van Jean-Baptiste Piron vanaf 7 augustus 1944 de opmars naar het noorden inzetten en er o.a. voor zorgen dat Brussel op 3 september werd bevrijd. Toen ik in 1978 mijn legerdienst vervulde als stormfuselier bij het zogenaamde "Bataljon Bevrijding" in het kwartier Piron te Leopoldsborg, kon ik me niet van de gedachte ontdoen dat ik als dienstplichtige op mijn beurt een kleine, weliswaar symbolische bijdrage leverde aan de bevrijding van België. Nu, jaren later, als voorzitter van een vaderlandslievende vereniging, koester ik de gedachte aan zo vele oorlogsslachtoffers, in het bijzonder deze van Meensel-Kiezegegem als gevolg van de razzia's op 1 en 11 augustus 1944.

Het plan van Amerikanen, Britten en Canadezen om na de landing op de Normandische stranden op 6 juni 1944 zo spoedig mogelijk en uiterlijk tegen kerstmis, een einde te maken aan de oorlog mislukte door tactische vergissingen, uiteenlopende strategische ideeën en meningsverschillen tussen de Amerikaan Eisenhower en de Brit Montgomery. Daarbij het afwijzen van een algemene capitulatie (zowel in het Oosten als het Westen) door de Duitse Führer zorgden ervoor dat de oorlog tot het bittere eind zou worden uitgevochten. Ik stel me de vraag "wat als" de aanslag door Stauffenberg op Hitler (20 juli 1944) was gelukt. Zou dit hebben bijgedragen tot een vroegtijdige overgave? Er zouden in dat geval vele mensenlevens gespaard zijn gebleven. De feiten zijn wat ze zijn en met "wat als" wordt geen geschiedenis geschreven. Doch Hitlers charismatische aantrekkingskracht was in die laatste oorlogsjaren tanende en op het einde al lang verdwenen maar zijn mentaliteit en bewind bleven tot aan zijn dood in de Berlijnse bunker op 30 april 1945 bestaan. De elite, zijn naaste omgeving zoals daar waren Himmler, Goebbels e.a. in al hun onderlinge verdeeldheid bezaten niet de collectieve wil of moed om te voorkomen dat Hitler Duitsland en daarbij duizenden concentratiekampgevangenen, gewone burgers en soldaten naar de totale vernietiging voerde.

Het zijn gedachten die me, naar aanleiding van de herdenkingen in Normandië en niet in het minst na de herdenkingsreis begin mei naar Neuengamme en bijkampen bezighouden, en me vooral overtuigen onze slachtoffers op 3 augustus een waardig eerbetoon te bezorgen.

Vital Craeninckx, voorzitter

Giften, waarvoor dank

Vos-Cox Maria : 25 €

Devos Tom : 9 €

De familie **De Bruyn** schonk **50 €** bij een bezoek aan ons infocentrum ter gelegenheid van hun familiefeest in november 2013. Van harte dank !

Jaarlijkse algemene feestvergadering op 26 april 2014

Op zaterdag 26 april waren we te gast in restaurant Alinea voor de algemene feestvergadering. Onder de 37 aanwezigen burgemeester Rudi Beeken, schepenen Agnes Vandegaer en Germaine Willems, Nationaal voorzitter van N.C.P.G.R. Jozef Craeninckx en ere-burgemeesters Frans Mellaerts, Marcel Morren en Chris Desaever.

Na het welkomstwoord en de Brabançonne werden de slachtoffers van de razzia's in augustus '44 en de overledenen sedert vorige vergadering in herinnering gebracht.

In zijn toespraak lichtte de burgemeester de herdenkingsreis van de nationale vriendenkring naar Neuengamme en bijkampen toe. Het voltallige schepencollege zal er deelnemen aan de diverse herdenkingen. Tevens kregen wij de bevestiging dat onze gemeente de herdenkingsviering op 3 augustus logistiek zal ondersteunen. Waarvoor onze dank. Nationaal voorzitter Jozef Craeninckx belichtte uitvoerig de betekenis van onze politieke gevangenen. Wij moeten hen niet zien als 'sukkelaars' maar als mensen, strijders, die zich niet neerlegden bij de politiek van het nazi-regime. De traditie wil dat secretaris Jos Lemmens ons op de hoogte bracht van de financiële aangelegenheden.

Sfeerbeelden van de Feestvergadering op 26 april

Vastgelegd door onze fotograaf Patrick Crabbé

4 burgemeesters samen op één foto

zussen naast en onder mekaar

Oude liefde roest niet. . .

Burgemeester Rudi Beeken aan het woord

Chico Ghijsse uit Ninove

financieel verslag door secretaris Jos Lemmens

Fons Van Winkel en Geneviève Valkenaers bij het vaandel

Leerlingen van de school 't Hagekind bezoeken het infocentrum

De leerlingen van het 6de leerjaar bezochten op vrijdag 21 maart 2014 het infocentrum. Onder leiding van hun meesters Frans en Valère trotseerden zij regen en wind om als echte "Flandriens" op deze eerste 'lentedag' naar de Kapellekensweg te fietsen. Geboeid en aandachtig luisterden zij rond de maquette naar het verhaal van de augustusdagen 1944 in Meensel-Kiezegem.

Een groepsfoto mocht hierbij uiteraard niet ontbreken.

Aandachtig luisteren naar de uitleg van de gids . . . .

HERDENKINGSTOCHT NAAR NEUENGAMME 2014 MET DE NATIONALE VRIENDENKRING

Met dank aan **Annie Boone**, auteur van dit verslag.

Mijn vader Léopold Boone, weerstander (commandant bij het Geheim Leger, sectie haven in Gent), werd in 1944 aangehouden en gedeporteerd naar het concentratiekamp van Neuengamme. Hij stierf op de Cap Arcona, in de baai van Lübeck, op 3 mei 1945. Het was de eerste keer dat ik deelnam aan de herdenkingstocht en het werd dus een zeer emotionele, zware reis. Het was ook een uitstekende gelegenheid om kennis te maken met de twintig overige deelnemers, die elk hun verhaal hadden over de gevolgen van de gruwelijkheden van het Nationaalsocialisme.

De namen Neuengamme, Lübeck, Cap Arcona waren tot dan voor mij woorden die een concrete inhoud misten. Bij deze reis kregen zij niet alleen een angstwekkende invulling, maar werd ik ook geconfronteerd met feiten en toestanden die ik niet of weinig kende. Ik moet toegeven dat ik nooit veel gehoord had over de meer dan tachtig buitenkampen van het centrale kamp van Neuengamme. Dankzij de reis van de Vriendenkring, kan ik nu bevatten wat zich ook daar heeft afgespeeld. Vele duizenden gevangenen kwamen om door zware dwangarbeid, honger, uitputting, geweld en besmettelijke ziektes. Zij werden bestemd als slavenarbeiders, o.a. voor de fabriekscomplexen die bij deze kampen aanwezig waren. De oprichting van de monumenten, van de herinneringscentra en -musea, alsook de inrichting van de voormalige kampterreinen zijn vaak het resultaat geweest van een moeizaam proces. Men schijnt nu een soort “dynamiek van de herinnering” mee te maken, waarbij telkens andere aspecten en gebeurtenissen naar voren worden gehaald. In musea, films, onderwijs, enz. wordt opnieuw vorm gegeven aan de geschiedenis. De toespraken van de Duitse autoriteiten op de herdenkingen bevatten vaak een waarschuwing ten aanzien van het rechtspopulisme en de extreem rechtse partijen in Europa en elders.

Op 29 april waren wij bij het eerste van de buitenkampen die op het programma stonden: het krijgsgevangenen- en concentratiekamp Stalag XB Sandbostel. Een nieuw ontworpen permanente tentoonstelling schetst met documenten, getuigenissen, geselecteerde biografieën en foto's het leven in het kamp. Hier zag ik voor het eerst hoe de schoolgaande jeugd betrokken wordt bij projecten rond de kampen. In de gerestaureerde keuken van het kamp werd, onder andere, een film vertoond gemaakt door de leerlingen van het nabij gelegen gymnasium.

Op 30 april stond het bezoek aan Bunker Valentin en de herdenkingen te Blumenthal, Schützenhof, Scheppau en Schandelah op het programma. Valentin (*U-boot-Bunkerwerft Valentin*) is een verbunkerde U-boot fabriek, aangelegd tussen 1943-1945 door ca. 8000 dwangarbeiders: het is nooit volledig afgemaakt (in 1945 was bijna 90% van de bunker gebouwd) en geen enkele U-boot verliet ooit de werf. De bunker werd eind maart 1945 zowel door de Engelsen als door de Amerikanen gebombardeerd. Er werd aanzienlijke schade aangericht en de bouw werd gestopt. De overlevenden werden naar Lübeck overgebracht en daar op de schepen gezet die door de RAF op 3 mei 1945 zouden gebombardeerd worden. Tijdens de bouw van “Valentin” zouden meer dan 1100 gevangenen omgekomen zijn. We kregen een rondleiding in de bunker en het lopend project (begonnen in 2011), dat van Bunker Valentin een “Denkort” maakt, werd door de projectleidster voorgesteld (museum, archieven, materiaal voor onderwijs, seminaries, enz.). In Blumenthal moesten de gevangenen werken op de grootste scheepswerf van Bremen, de Deutsche Schiffs- und Maschinenbau AG (Deschimag, groep Krupp). Een deel van dit commando werd in 1944 overgeplaatst naar Schützenhof. In Schützenhof worden wij verwelkomd (in het Nederlands) door Ray Gaebelein, voorzitter VVN-BdA Bremen. Hij herinnert aan de samenwerking met de gemeente Tielt-Winge, waarvan de burgemeester Rudi Beeken en 6 schepenen deelnemen aan deze herdenkingstocht, en aan de slachtoffers van Meensel-Kiezegem. Ook hier wordt de jeugd nauw betrokken bij projecten rond het kamp. Op de begraafplaats in Scheppau is een ereveld met 97 graven van omgekomen gevangenen van het kamp Schandelah. Daar moesten de gevangenen werken aan de extractie en verwerking van schalie-olie (Steinöl GmbH).

Onze voorzitter Victor Malbecq, die dit concentratiekamp overleefde, is de drijvende kracht geweest achter het levendig houden van de herinnering in Schandelah en in de andere buitenkampen. Burgemeester Rudi Beeken heeft de toespraak voorgelezen van Victor Malbecq, die, helaas, om gezondheidsredenen niet kon aanwezig zijn op de herdenking.

Op 1 mei werd een bezoek gebracht aan Beendorf en Gardelegen, alvorens verder te reizen naar Wöbbelin. In Helmstedt-Beendorf werden in 1944 twee buitenkampen van Neuengamme gevestigd, waar zowel mannelijke als vrouwelijke gevangenen slavenarbeid moesten verrichten in de gangen van de nabijgelegen zoutmijnen: daar werd munitie geproduceerd voor de luchtmacht. Op 13 april 1945 worden, in Gardelegen, de gevangenen in een schuur geperst die vervolgens met het aanwezige stro en benzine in brand gestoken wordt. 1016 gevangenen komen om, levend verbrand of neergeschoten door de SS bij hun ontsnappingspoging. In Wöbbelin was er een plechtigheid voorzien aan de graven in het park van Museum "Mahn- und Gedenkstätten Wöbbelin". Het werd een zeer ontroerende plechtigheid, waar, voor de eerste keer tijdens deze reis, het lied "Die Moorsoldaten" zal weerklinken. Mijn moeder hoorde voor de eerste keer dit lied toen ze, in de jaren vijftig, samen met de zuster van mijn vader, de herdenkingsreis naar Neuengamme maakte. Ze zocht wanhopig naar een plaat (ja, nog geen Cd's!) waarop de compositie van Rudi Goguel stond. Ik heb tenslotte voor haar een Franstalige versie kunnen bemachtigen ("Le Chant des Marais"). Dit lied heb ik laten spelen op haar begrafenis 5 jaar geleden.

Op 2 mei was er een officiële ceremonie op de plaats van het kamp te Wöbbelin, gevolgd door een herdenking aan de "Gedenkstätte am Bassin".

Op 3 mei waren we in Neustadt en Pelzharken aan het gedenkteken voor de 7000 slachtoffers van de Cap Arcona en de Thielbek. Ik kon bloemen neerleggen bij het gedenkteken en ingetogen een hulde brengen aan de slachtoffers van de gruweldaden van het fascisme. Met een boot van de Duitse Marine kon ik tot op de plaats varen waar de Cap Arcona gezonken is. Ik had het even moeilijk met het besef van wat zich daar heeft afgespeeld. In de namiddag gingen we naar Neuengamme en kon ik eindelijk de plaats zien waar mijn vader gevangen zat. In het museum heb ik zijn naam op de computer teruggevonden (weliswaar met een verkeerde geboortedatum: 1927 in plaats van 1907). In het "Haus des Gedenkes" kon ik nogmaals zijn naam terugvinden op de 4m lange stoffen doeken die opgehangen zijn langs de rode muren. Voorafgaand aan de herdenking presenteerde de "Gedenkstätte Neuengamme" de tweedelige catalogus (750 pagina's) over de tentoonstellingen, uitgebreid met veel verhalen en foto's. Aan de overlevenden en de nabestaanden werd een exemplaar van dit indrukwekkend werk geschonken.

Op 4 mei had de officiële herdenkingsplechtigheid plaats in het concentratiekamp van Neuengamme. Martine Letterie, vice-presidente van de AIN, las de toespraak van de afwezige voorzitter Victor Malbecq. Overlevenden en nabestaanden uit, onder andere, Duitsland, Noorwegen, Zweden, Zwitserland, Rusland, Polen, Wit-Rusland, Frankrijk, Nederland en België, legden bloemen neer vóór de funderingen van de oude "bunker" (cachot). Hier weerklonk opnieuw "Die Moorsoldaten".

Deze herdenkingsreis heeft op mij een diepe indruk gemaakt. Ik heb kunnen zien hoe het "monumentaliseringproces" en de "herontdekking" van een aantal kampen zich in Duitsland, zoals in andere Europese landen, voltrekt. Het is tevens opmerkelijk dat de herinneringen van individuele (oud-) gevangenen in de loop der jaren steeds zichtbaarder zijn geworden. Er wordt gewezen op de relatie met de actualiteit en de boodschap dat zo iets nooit meer mag gebeuren. Onder andere de musea, die verder uitgebouwd worden, moeten dat laatste uitdragen: "Nie wieder faschismus".

Annie Boone

Bloemenhulde aan het monument van de Cap Arcona in Pelzerhaken door Annie Boone en Lucienne Colombeen (foto rechts)

Bloemenhulde op de Oostzee op de plaats waar de ramp met de Cap Arcona zich afspeelde (foto onder)

boven: Bloemenhulde aan het monument 'De wanhoop van Meensel-Kiezegem'
v.l.n.r. Carla De Lil, Valère Questier, Jos Lemmens, Fons Lemmens, burgemeester Rudi Beeken, Filip Broos en Vic De Schryver
onder: de groepsfoto op de voormalige appelplaats van het KZ Neuengamme

Tienen, 8 mei 2014

Op 8 mei werd ook in Tienen het einde van de Tweede Wereldoorlog herdacht. Aan het monument bij de Grote Markt nam ons gewest deel aan de bloemenhulde. Daarna volgde een eucharistieviering in de O.L.V. Ten Poelkerk en ontvangst op het stadhuis door een delegatie van het Tiens stadsbestuur. Helaas was er matige belangstelling....

Yvonne met vaandel, Jos, Marcel en Vital namen deel aan de herdenking

In Memoriam

Jean-Marie Vanden Eynde, weduwnaar van mevrouw Jeanne Vanderstappen, politieke gevangene en oorlogsinvalide 1940-1945 van het kamp Neuengamme. Hij overleefde de ramp in de Lübecker Bocht, het bombardement van de Cap Arcona op 3 mei 1945. Hij werd geboren in Rumbeke op 28 juli 1922 en overleed in Neufvilles op 1 mei 2014. Dhr. Vanden Eynde was meermaals aanwezig op onze herdenkingen en nam samen met Victor Malbecq en Eugène Jacoby steeds deel aan de bloemenhulde.

J.M.Vanden Eynde (links op foto) in 2007 samen met V.Malbecq in Kiezegem

uitvaart Jean-Marie

17de Herdenkingsreis naar Noord-Duitsland met Stichting Meensel-Kiezegem gaat door van donderdag 21 tot zondag 24 augustus 2014

Tijdens deze 4-daagse busreis bezoek je verschillende voormalige concentratiekampen, musea en herdenkingsplaatsen zoals Arnhem, Esterwegen, Hamburg, Neuengamme, Pelzerhaken, Poppenbüttel en Bremen.

Nederlandstalige en Duitstalige gidsen van Stichting Meensel-Kiezegem '44 op de bus en ter plaatse.

Half-pension overnachtingen in 4-sterren NH Hotel Hamburg Horn, inclusief ontbijt en avondmaal.

Busbibliotheek, aangepaste documentaires onderweg, museumtickets & vriendelijke bediening

Inschrijven: de prijs komt op € 460 pp voor een tweepersoonskamer, € 540 voor éénpersoonskamer.

Contact: Rene Cauwbergs, reisleader: tel. 016 63 24 60 of via info@meensel-kiezegem44.be en meer info op de website www.meensel-kiezegem44.be

11 mei 2014 Rieme en Oostakker

64 ste Nationale herdenkingsplechtigheid op het executieoord van Oostakker-Rieme (bij Gent)

Op een vroeger militair domein aan de Gefusilleerdenstraat bevinden zich de geïntegreerde executieorden van Rieme en Oostakker. Op deze plaats, die voor Vlaanderen dezelfde waarde en betekenis heeft als de Nationale Schietbaan te Brussel voor de hoofdstad en het executieoord van de Citadel te Luik voor Wallonië, bevinden zich de herinneringen aan de stoffelijke resten van die landgenoten die tijdens de tweede wereldoorlog door het "Kriegsgerecht" te Gent ter dood werden veroordeeld omdat ze vrij en Belg wilden blijven, liever dan tot slaaf gedoemd te worden van het naziregime en zijn aanhangers.

Foto: Erald De Wachter, Mark Vandendriessche en echtgenote Rita voor het witmarmereen altaar (1951) in het executieoord na de bloemenhulde

De economische uitbouw van de Gentse haven voorzag in het aanleggen van het Kluizendok. Dat de uitgraving van dit dok juist moest gebeuren op de plaats waar voorheen het executieoord te Rieme zich bevond, is een tragische kronkel in de geschiedenis van alles wat mag en niet kan vergeten worden. Door de uitzonderlijke inzet van allen die het belang inzagen van het behoud van de herinnering aan deze plaats, werd door de Administratie van de Vlaamse Gemeenschap, op voorstel van het herdenkingscomité beslist de integratie van dit bedevaartsoord in dit van Oostakker te verwezenlijken. Te Rieme werden, tussen 17 april 1942 en 26 augustus 1943, 23 landgenoten door de Duitsers doodgeschoten. Daar werd eveneens aan de nagedachtenis herinnerd van 3 verzetslieden uit Zelzate die tijdens de bevrijdingsgevechten, op 11 september 1944, in de duinen te Koudekerke (Eiland Walcheren, Nederland) door de Duitsers gefusilleerd werden. De kernspreuk van het executieoord Rieme luidt: "Semper Fidelis" en onderstreept het "Immer Trouw" waarmede men deze heldenoffers moet blijven gedenken.

Het nationaal executieoord te Oostakker waarvan de kernspreuk luidt: "In Fide Constans" – standvastig trouw –, ligt midden in een domein van het Belgisch leger. Op deze plaats, welke van 19 januari 1943 tot 24 augustus 1944 door de Duitsers als executieoord gebruikt werd, werden 57 landgenoten gefusilleerd. Bij de bevrijding in september 1944 werd in het executieoord Oostakker een massagraf ontdekt met stoffelijke overschotten van 66 terechtgestelden waarvan er met zekerheid 57 te Oostakker zelf en de overige 9 te Rieme afgemaakt werden.

Bron: uit de brochure ter gelegenheid van de 64ste herdenking

Ons gewest werd vertegenwoordigd door mezelf. Het was een waardige herdenking die door de ongunstige weersomstandigheden helaas niet in open lucht kon doorgaan maar in de belendende bunker. Toespraken werden gehouden door dhr. Tim De Craene, lid van het herdenkingscomité Rieme-Oostakker, Pieter De Crem, Vice-Eerste Minister en Minister van Defensie, Daniel Termont, burgemeester van de stad Gent en Michel Cloquet, voorzitter van het herdenkingscomité. Onder de aanwezigen eveneens Minister van Staat, Freddy Willockx, en Nationaal Voorzitter van N.C.P.G.R. Jozef Craeninckx. Het dodenappel door leden van het herdenkingscomité, geflankeerd door de talrijke vaandels en onder begeleiding van trommelaars en een doodsklok, zorgden voor innemende momenten. Met een indrukwekkende bloemenhulde en de brabançonne werd de herdenking afgesloten. De toespraak gehouden door het jongste lid van het herdenkingscomité, Tim De Craene, trok mijn aandacht en ik kreeg de toestemming deze in dit tijdschrift op te nemen. Waarvoor mijn dank.

Verslag: Vital Craeninckx

Oostakker-Rieme 11 mei: Toespraak door Tim De Craene, lid van het Herdenkingscomité

Dames en heren,

Dag op dag zeventig jaar geleden werd de streek rond Gent overvlogen door drie formaties van telkens 21 Amerikaanse bommenwerpers. Per vergissing loste één van de piloten zijn lading boven het centrum van Lokeren, en in de verwarring volgden enkele anderen zijn voorbeeld. Door één druk op een verkeerde knop, door één menselijke fout vielen die elfde mei 1944 in Lokeren 85 onschuldige slachtoffers.

Een week later, op 20 mei 1944, werden hier in Oostakker zes West-Vlaamse verzetslieden gefusilleerd. Eind april van dat jaar waren ze voor het Duitse Kriegsgericht in Brugge tot de dood veroordeeld voor sabotage, wapenbezit en hulp aan een vijandige mogendheid. Gaston Boereboom en Albert Maes uit Heist werden op heterdaad betrapt toen ze een cokesoven aan het saboteren waren. Alfons Styns en Julien De Boi waren de gangmakers van het Geheim Leger in Lissewege. En Jozef Lampo had als Gewapende Partizaan de basis voor Duitse onderzeeërs in Zeebrugge gesaboteerd.

Een zesde gefusilleerde noem ik vandaag niet bij naam. Hij was kort voor zijn arrestatie uit zijn verzetsgroep gesloten, hij loste enkele namen bij de Duitse ondervragingen en was zo mee verantwoordelijk voor de aanhouding van andere verzetslieden. Maar zonder de details te kennen over zijn nachten in een donkere Brugse cel, over de urenlange ondervragingen, en ongetwijfeld ook over de slagen en de foltering, kunnen en mogen we hierover zeventig jaar later geen oordeel vellen. In de dood was hij met de anderen gelijk, en hier in Oostakker kreeg ook hij een kruisje.

Vaak heb ik mij al afgevraagd of we de gefusilleerden als helden of als slachtoffers moeten herdenken. Het patriottisch discours van vlak na de oorlog heeft hen stuk voor stuk als helden en martelaren vereerd. Ondertussen is er zeventig jaar na de feiten meer ruimte voor historische nuance. De leden van het Duitse executiepeloton waren niet allen moordenaars, en niet alle gefusilleerden waren de grootste helden.

Inderdaad, veel van deze verzetslieden leverden hun eigen bescheiden bijdragen aan de geallieerde eindoverwinning. Ze waren een korrel zand in het oog van de Duitse oorlogsmachine. Maar bovenal waren onze gefusilleerden mensen, met hun kleine en grote kanten, hun eigen waarden en idealen, velen ook met een gezin waarin ze nog zovele jaren gemist zouden worden. Net zoals de 85 slachtoffers die vandaag in Lokeren worden herdacht.

In Rieme en Oostakker werden tijdens de oorlog ook Duitse soldaten en Belgische criminelen gefusilleerd, weten we nu. Samen met de verzetslieden die we hier gedenken hadden ze één ding gemeen: ze vielen als slachtoffer van een verwerpelijke regime in een oorlog die veel te veel mensenlevens heeft geëist.

Als de gefusilleerden hier in Oostakker en in Rieme niet voor niets gestorven zijn, dan is het omdat onze generaties lessen kunnen trekken uit hun geschiedenis. Dat de vrijheid en de vrede die we vandaag in ons land kennen, duur betaald is, en dat we ze daarom moeten beschermen. Dat we ze niet alleen mogen koesteren, maar er ook naar moeten handelen. Dat we kritisch moeten blijven voor onszelf en voor onze politici. Dat we de vredesboodschap internationaal moeten verspreiden.

Dit nooit meer, klinkt het hier elk jaar na het dodenappel, nu al voor de vierenzestigste keer. *Nie wieder*, ook in de taal van de toenmalige onderdrukker. Dan en slechts dan... zijn onze gefusilleerden niet voor niets gestorven.

N.C.P.G.R. Meensel-Kiezegem

Jaarlijkse Herdenkingsplechtigheid oorlogsslachtoffers in Meensel-Kiezegem

Het "herdenkingscomité augustus 1944" van Meensel-Kiezegem en de gemeente Tielt-Winge nodigen u uit op de jaarlijkse herdenkingsplechtigheid.

Deze gaat door op **zondag 03 augustus 2014** ter gelegenheid van de **70ste** verjaring van de vergeldingsacties, uitgevoerd door de bezetter op 1 en 11 augustus 1944 waarbij 4 medeburgers ter plaatse werden vermoord en 63 van de 91 gijzelaars omkwamen in het concentratiekamp van Neuengamme.

De vertegenwoordiger van Zijne Majesteit Koning Filip zal deze herdenking bijwonen.

Deze plechtigheid verloopt als volgt :

- **9.15** uur : Korte bloemenhulde aan het monument in Kiezegem
- **10.00** uur : Openlucht-eucharistieviering in Meensel aan het erekerkhof in de Heibosstraat. Hulpbisschop van Vlaams-Brabant Mgr. Leon Lemmens gaat voor samen met E.H. Frans Van Aerschot.
De mis wordt opgeluisterd door het zangkoor "Crescendo" van Boortmeerbeek.
(Bij regenweer wordt uitgeweken naar de Sint-Mattheuskerk)
- **10.45** uur : Dodenappèl, toespraken en bloemenhulde aan het erekerkhof.
De harmonie "Weergalm der Winghe" zorgt voor de muzikale ondersteuning

Na de herdenking wordt door de gemeente Tielt-Winge een receptie aangeboden in het ontmoetingscentrum.

Kleine wijzigingen aan het programma zijn nog mogelijk.

De verenigingen die aan de bloemenhulde wensen deel te nemen, gelieve dit voorafgaand te melden aan de voorzitter.

Voor de vlaggendragers worden zitplaatsen voorzien.

Met de wens u te mogen verwelkomen danken wij u bij voorbaat voor uw aanwezigheid waardoor u sympathie en erkentelijkheid betuigt voor hen die zich opofferden voor onze vrijheid.

Het 'Infolokaal' over de gebeurtenissen "Meensel-Kiezegem 1944" is op die dag open voor de bezoekers tot 15.00 uur.

Contact: Vital Craeninckx, voorzitter
Leuvensesteenweg 168 3390 Tielt-Winge
vital.craeninckx@skynet.be
0496 50 46 77